

MEGÁLLAPODÁS**az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között az uniós és a svájci kibocsátáskereskedelmi rendszer összekapcsolásáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ (a továbbiakban: az Unió)

egyrésztől, és

A SVÁJCI ÁLLAMSZÖVETSÉG (a továbbiakban: Svájc)

másrésztől,

(a továbbiakban: „a Felek”),

TUDATÁBAN az éghajlatváltozás által támasztott globális kihívásnak és az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentéséhez szükséges nemzetközi erőfeszítéseknek,

TUDOMÁSUL VÉVE az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó nemzetközi kötelezettségvállalásokat, különösen az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményét (a továbbiakban: „UNFCCC”) és annak Kiotói jegyzőkönyvét,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy Svájc és az Unió osztja az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának jelentős mértékű, 2020-ig és azon túli csökkentésének célját,

ANNAK TUDATÁBAN, hogy az uniós és a svájci kibocsátáskereskedelmi rendszer jövőbeli kereskedelmi időszakaira vonatkozó felülvizsgálatok szükségessé tehetik e megállapodás felülvizsgálatát, annak érdekében, hogy a Felek legalább megőrizzék a kibocsátáscsökkentésre vonatkozó kötelezettségvállalásaik integritását,

FELISMERVE, hogy a kibocsátáskereskedelmi rendszerek hatékony eszközt jelentenek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának költséghatékony csökkentésére,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a kibocsátáskereskedelmi rendszerek összekapcsolása lehetővé teszi a kibocsátási egységek rendszerek közötti kereskedelmét, amely hozzá fog járulni egy szilárd nemzetközi szén-dioxid-piac kiépítéséhez, és tovább fogja erősíteni az olyan Felek kibocsátáscsökkentési erőfeszítéseit, amelyek rendszereiket összekapcsolták,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a kibocsátáskereskedelmi rendszerek összekapcsolásával a CO₂-kibocsátás-áthelyezést és az összekapcsolt rendszerek közötti verseny torzulását el kell kerülni, valamint biztosítani kell az összekapcsolt szén-dioxid-piacok rendezett működését,

TEKINTETTEL a módosított az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (a továbbiakban: „a 2003/87/EK irányelv”) létrehozott uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerre, valamint a szén-dioxid-törvénnyel és annak rendeletével létrehozott svájci kibocsátáskereskedelmi rendszerre,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy Norvégia, Izland és Liechtenstein részt vesz az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszerében,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy e megállapodás megerősítésének időpontjától függően az összekapcsolásnak vagy 2019. január 1-jétől vagy 2020. január 1-jétől kell működnie, a Svájc vagy az Unió által korábban alkalmazott alapvető kritériumok, valamint e megállapodás ideiglenes alkalmazásának sérelme nélkül,

ANNAK TUDATÁBAN, hogy a kibocsátáskereskedelmi rendszerek összekapcsolásához szükség van érzékeny információkhoz való hozzáférésre, valamint azok cseréjére a Felek között, és ezért egyúttal gondoskodni kell megfelelő biztonsági intézkedésekről,

MEGÁLLAPÍTVA, hogy ez a megállapodás nem érinti azokat a rendelkezéseket, amelyek révén a Felek meghatározzák a kibocsátáskereskedelmi rendszerek hatálya alá nem tartozó üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó célkitűzéseiket,

ELISMERVE, hogy e megállapodás nem érinti a Svájc és Franciaország közötti azokat a kétoldalú megállapodásokat, amelyek a két országhoz tartozó Bazel–Mulhouse–Freiburg-EuroAirport repülőtér különleges státuszára vonatkoznak – melynek jogalapja a „Convention franco-suisse du 4 juillet 1949 relative à la construction et à l'exploitation de l'aéroport de Bâle-Mulhouse” –, amennyiben azok tiszteletben tartják az e megállapodásban meghatározott alapvető kritériumokat és technikai rendelkezéseket,

ELISMERVE, hogy e megállapodás rendelkezéseit a Svájc és az Unió között fennálló szoros kapcsolatokra és különleges kapcsolatra tekintettel alakították ki,

ÜDVÖZÖLVE az UNFCCC Feleinek 21. Konferenciáján 2015. december 12-én Párizsban elfogadott megállapodást, és felismerve, hogy az azon alapuló elszámolási kérdéseket kellő időben meg kell vizsgálni,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Célkitűzés

Ez a megállapodás összekapcsolja az Unió ETS-ét (a továbbiakban: „EU ETS”) Svájc ETS-ével (a továbbiakban: „svájci ETS”).

2. cikk

Alapvető kritériumok

A Felek ETS-einek (a továbbiakban: „ETS”) meg kell felelniük legalább az I. mellékletben meghatározott alapvető kritériumoknak.

II. FEJEZET

TECHNIKAI RENDELKEZÉSEK

3. cikk

Kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékek

1. A Felek kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékeinek meg kell felelniük az I. melléklet C. részében meghatározott kritériumoknak.
2. Az EU ETS és a svájci ETS összekapcsolásának működőképessé tétele érdekében létre kell hozni az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék európai uniós ügyleti jegyzőkönyve (EUTL) és a svájci kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék svájci kiegészítő ügyleti jegyzőkönyve (SSTL) közötti közvetlen kapcsolatot, amely lehetővé teszi a két ETS bármelyikében kiadott kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékek egymás közötti átruházását.
3. A kibocsátásiegység-forgalmi jegyzéket, többek között:
 - (a) Svájc részéről a svájci jegyzékkezelőnek, az EU részéről pedig a központi tisztviselőnek kell kezelnie,
 - (b) az egyes joghatóságok területén a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell működnie,
 - (c) az ügyletek lehetővé tétele érdekében működését a svájci kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékbe és az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékbe integrált automatizált folyamatoknak kell támogatnia,
 - (d) úgy kell alkalmazni, hogy a svájci kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék és az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék felhasználói számára a lehető legnagyobb mértékben biztosítva legyen az egységes működés.
4. A svájci jegyzékkezelő, az uniós központi tisztviselő vagy mindkettő tisztviselő együttesen – a vonatkozó svájci és európai uniós jogszabályokkal összhangban – ideiglenesen a jegyzékek közötti kapcsolatot a rendszer karbantartása, a biztonsági szabályok megsértése vagy biztonsági kockázat miatt lezárhatja. A Felek a lehető leghamarabb közlik a jegyzékek közötti kapcsolat rendszerkarbantartás, biztonsági szabályok megsértése vagy biztonsági kockázat miatt ideiglenesen lezárását, és az ideiglenes lezárásnak a lehető legrövidebb időre kell korlátozódnia.
5. A Feleknek a joghatóságukon belül rendelkezésre álló intézkedések alkalmazásával késedelem nélkül és szoros együttműködésben kell fellépniük a csalás megelőzése és az összekapcsolt ETS-ek piaci integritásának megőrzése érdekében. Az összekapcsolt ETS-ek összefüggésében a svájci jegyzékkezelőnek, az uniós központi tisztviselőnek és az Unió tagállamainak nemzeti tisztviselőinek együtt kell működniük annak érdekében, hogy minimálisra csökkentsék a kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékeket érintő csalás, visszaélés vagy bűnözői tevékenység kockázatát, illetve hogy biztosítsák az ilyen eseményekre való választéteket és a jegyzékek közötti kapcsolat integritását. A jegyzékkezelő és a tisztviselők által a csalás, a visszaélés vagy a bűnözői tevékenység kockázatának kezelése érdekében elfogadott intézkedéseket a vegyes bizottság határozatával kell elfogadni.
6. A svájci jegyzékkezelőnek és az uniós központi tisztviselőnek a vonatkozó jogszabályok prioritásainak figyelembevételével meg kell határozni az összekapcsolás működőképességéhez szükséges műszaki vagy egyéb kérdésekkel kapcsolatos közös üzemeltetési eljárásokat. A jegyzékkezelő és a központi tisztviselő által kidolgozott közös üzemeltetési eljárások a vegyes bizottság határozatával történő elfogadásukat követően lépnek hatályba.
7. A svájci jegyzékkezelőnek és az uniós központi tisztviselőnek ki kell dolgoznia a kapcsolástechnikai szabványokat (Linking Technical Standards – LTS), amelyek az SSTL és az EUTL közötti stabil és biztonságos kapcsolat létrehozásának részletes követelményeit tartalmazó II. mellékletben foglalt elveken alapulnak. A jegyzékkezelő és a központi tisztviselő által kidolgozott kapcsolástechnikai szabványok azt követően lépnek hatályba, amikor a vegyes bizottság határozatával elfogadja azokat.

8. A kibocsátási egység-forgalmi jegyzékek közötti kapcsolat alkalmazásából és üzemeltetéséből eredő, állásfoglalást igénylő kérdések megoldása a svájci jegyzékkezelővel és az uniós központi tisztviselővel kellő időben folytatott konzultáció útján és a meghatározott közös üzemeltetési eljárásokkal összhangban történik.

4. cikk

Kibocsátási egységek és elszámolás

1. Az egyik Fél ETS-ében a megfelelés érdekében felhasználható kibocsátási egységeket a másik Fél ETS-ében is el kell ismerni a megfelelés tekintetében.

A kibocsátási egység egy meghatározott időszakban egy szén-dioxid tonna-egyenérték kibocsátására való jogosultság, amelyet az EU ETS vagy a svájci ETS keretében adtak ki, és amely az EU ETS vagy a svájci ETS követelményeinek teljesítésére érvényes.

2. Az egyes kibocsátási egységeknek az egyik ETS-ben való használatára vonatkozó meglévő korlátozások a másik ETS-ben is alkalmazhatók.

3. Annak az ETS-nek, amelyben egy adott kibocsátási egységet kiadtak, a jegyzékkezelők és központi tisztviselők és a számlatulajdonosok számára azonosíthatónak kell lennie legalább a kibocsátási egység sorszámanak országkódja alapján.

4. Az egyik Fél legalább évente tájékoztatja a másik Felet az ETS-ben kiadott kibocsátási egységek teljes állományáról és a másik ETS-ben kiadott azon kibocsátási egységek számáról, amelyeket megfelelés érdekében átadtak vagy önkéntesen töröltettek.

5. A Felek az UNFCCC által jóváhagyott elvekkel és – hatálybalépésüket követően – elszámolási szabályokkal összhangban számolnak el a kibocsátási egységek nettó forgalmával. Ezt a mechanizmust e megállapodásnak a vegyes bizottság által hozott határozattal elfogadott, vonatkozó melléklete határozza meg.

6. A Kiotói jegyzőkönyv második kötelezettségvállalási időszakának hatálybalépését követően a Felek közösen meghatározott időközönként, illetve e megállapodás 16. cikk szerinti megszüntetése esetén elegendő számú, a Kiotói jegyzőkönyv második kötelezettségvállalási időszakára érvényes kibocsátási mennyiségi egységet ruháznak át vagy szereznek be a kibocsátási egységek Felek közötti nettó forgalmával való elszámoláshoz abban a mértékben, amennyiben a szóban forgó kibocsátási egységeket ETS-üzemeltetők adták át a megfelelés érdekében, illetve amennyiben a szóban forgó kibocsátási egységek a Kiotói jegyzőkönyv A. mellékletében foglalt kibocsátásokat képviselnek. Az ilyen ügyletekre vonatkozó mechanizmust az e megállapodásnak a vegyes bizottság által a Kiotói jegyzőkönyv módosításának hatálybalépését követően hozott határozattal elfogadott, vonatkozó melléklete határozza meg. Ennek a mellékletnek tartalmaznia kell egy megállapodást, amely a kibocsátási mennyiségi egységek első nemzetközi átruházásából származó nyereségrész kezelésére vonatkozik.

5. cikk

Árverés

1. A kibocsátási egységeket a Felek kizárólag árverés útján értékesítik.

2. A kibocsátási egységek árverése keretében mindkét ETS hatálya alá tartozó üzemeltetők jogosultak ajánlattétel iránti kérelmet benyújtani. Az ilyen árveréséhez való hozzáférést mindkét ETS hatálya alá tartozó üzemeltető számára megkülönböztetéstől mentes módon kell biztosítani. Az árverések integritásának biztosítása érdekében az ajánlattétel iránti kérelem benyújtására való jogosultságot csak olyan egyéb résztvevőre lehet kiterjeszteni, aki valamely Fél jogszabályai hatálya alá tartozik, vagy aki külön engedéllyel rendelkezik az árveréseken való részvételre.

3. Az árveréseket nyílt, átlátható és megkülönböztetéstől mentes módon, az I. melléklet D. részében meghatározott kritériumok alapján kell lebonyolítani.

III. FEJEZET

LÉGI KÖZLEKEDÉS

6. cikk

A légiközlekedési tevékenységek felvétele

A légiközlekedési tevékenységeket a Felek az I. melléklet B. részében meghatározott alapvető kritériumok alapján kell kiterjeszteniük a vonatkozó ETS-ükbe. A légiközlekedési tevékenységeknek a svájci ETS-be történő kiterjesztése során az EU ETS-ével megegyező elvek kell tükröznie, különösen ami a lefedettséget, a felső határértéket és a kiosztási szabályokat illeti.

7. cikk

E megállapodás felülvizsgálata a légiközlekedési tevékenységeket érintő változások esetén

1. Abban az esetben, ha a légi közlekedési tevékenységgel kapcsolatban változások történnek az EU ETS-ében, a vegyes bizottságnak az 13. cikk (2) bekezdése értelmében fel kell vizsgálnia a vonatkozó I. melléklet B. részét.
2. A vegyes bizottságnak 2018. végéig mindenképpen össze kell ülnie annak érdekében, hogy a 13. cikk (2) bekezdésének megfelelően felülvizsgálja e megállapodás azon rendelkezéseit, amelyek a légiközlekedési tevékenységekre vonatkozó alkalmazási kört érintik.

IV. FEJEZET

ÉRZÉKENY INFORMÁCIÓK ÉS BIZTONSÁG

8. cikk

Érzékeny információk

1. Az „érzékeny információk” olyan, akár szóbeli, vizuális, elektronikus vagy papíralapú formában lévő információk vagy anyagok – ideértve a berendezéseket és a technológiákat is –, amelyeket a Felek e megállapodással kapcsolatban egymásnak szolgáltattak vagy egymással kicseréltek, és amelyek: (i) jogosulatlan közzététele kisebb vagy nagyobb mértékű kárt okozhat Svájc, az Unió, illetve az Unió egy vagy több tagállama számára; (ii) valamely Fél biztonsági érdekeivel összhangban védelemre szorulnak a jogosulatlan közzétételevel szemben; valamint (iii) amelyeket valamelyik Fél „érzékeny” jelöléssel látott el.
2. A Felek vonatkozó törvényeinek és rendeleteinek sérelme nélkül a Felek a II., III. és IV. mellékletben meghatározott biztonsági követelményeknek, érzékenységi szinteknek és kezelési utasításoknak megfelelően kell gondoskodniuk az érzékeny információk védelméről, különösen a jogosulatlan közzététellel vagy az integritás megszűnésével szemben. A „kezelés” magában foglalja az érzékeny információk vagy az azokban foglalt bármely információ előállítását, feldolgozását, tárolását, továbbítását és megsemmisítését.

9. cikk

Érzékenységi szintek

1. Mindkét Fél kizárólagos felelősséggel tartozik az általa kiadott érzékeny információk megjelöléséért, valamint az érzékenységi szint csökkentéséért és az érzékeny minősítés megszüntetéséért. Amennyiben a Felek együttesen adnak ki érzékeny információkat, meg kell állapodniuk azok megjelöléséről és érzékenységi szintjéről, valamint az érzékenységi szint csökkentéséről és azok megszüntetéséről.
2. Az érzékeny információkat a következő jelöléssel kell ellátni a III. mellékletben meghatározott érzékenységi szinteknek megfelelően: „ETS kritikus jelentőségű információ”, „ETS érzékeny információ” vagy „ETS korlátozott hozzáférésű információ”.
3. Az érzékeny információt kiadó Fél az érzékenységi szintet alacsonyabb érzékenységi szintre kell csökkentenie, amint az már nem igényel magasabb szintű védelmet, és meg kell szüntetnie az érzékeny minősítést, amint az információ már nem igényel védelmet a jogosulatlan közzététellel vagy az integritás megszűnésével szemben.
4. Az információt kiadó Félnek tájékoztatnia kell a fogadó Felet minden új érzékeny információról és az érzékenységi szintről, valamint az érzékenységi szint csökkentéséről vagy az érzékeny minősítés megszüntetéséről.
5. A Feleknek létre kell hozniuk és fenn kell tartaniuk egy közös listát az érzékeny információkról.

V. FEJEZET

JOGSZABÁLYI VÁLTOZÁSOK

10. cikk

Jogsabályi változások

1. Ez a megállapodás nem érinti a Felek azt a jogát, hogy az e megállapodást érintő jogszabályokat módosítson vagy fogadjon el ideértve a szigorúbb védintézkedések elfogadásához való jogot is.

2. Amennyiben az egyik Fél e megállapodás szempontjából fontos jogszabályi változást készít elő, erről a másik Felet írásban haladéktalanul értesíteni kell. Ennek érdekében a vegyes bizottság eljárást hoz létre a rendszeres információ-cserére és konzultációra.
3. A (2) bekezdés szerinti értesítést követően bármelyik Fél a 13. cikk (4) bekezdésének megfelelően a vegyes bizottságban eszmecserét kezdeményezhet, különösen annak értékelése céljából, hogy a jogszabály közvetlenül érintené-e az I. mellékletben meghatározott kritériumokat.
4. Amennyiben az egyik Fél e megállapodás szempontjából fontos jogalkotási aktusra vonatkozó javaslatot fogad el, annak egy példányát el kell juttatnia a másik Felet a vegyes bizottságban képviselő személy(ek)nek.
5. Amennyiben az egyik Fél e megállapodás szempontjából jogalkotási aktust fogad el, annak egy példányát el kell juttatnia a másik Felet a vegyes bizottságban képviselő személy(ek) számára.
6. Amennyiben a vegyes bizottság arra a következtetésre jut, hogy a jogszabály közvetlenül érinti az I. mellékletben meghatározott kritériumokat, határozatot kell hoznia az I. melléklet vonatkozó részének megfelelő módosításával kapcsolatban. Ezt a határozatot a jogszabály vegyes bizottság elé terjesztésének időpontját követő hat hónapon belül kell meghozni.
7. Amennyiben az I. melléklet módosításáról szóló határozat a (6) bekezdésben említett időszakon belül nem érhető el, a vegyes bizottság a határozat előterjesztését követő nyolc hónapon belül meg kell vizsgálnia minden további lehetőséget e megállapodás megfelelő működésének fenntartására, és ennek érdekében meg kell hoznia a szükséges határozatokat.

11. cikk

Koordináció

1. A Felek koordinálják erőfeszítéseiket az e megállapodás szempontjából fontos területeken, és különösen a mellékletekben meghatározott kritériumokkal kapcsolatban annak érdekében, hogy biztosítsák e megállapodás megfelelő végrehajtását és a Felek ETS-einek folyamatos integritását, valamint hogy elkerüljék a CO₂-kibocsátás áthelyezését és az összekapcsolt ETS-ek közötti indokolatlan versenytorzulást.
2. Ez a koordináció különösen a formális és informális információcserén vagy az információk szolgáltatásán, valamint – a Felek kérésére – a vegyes bizottság keretében folytatott konzultációkon keresztül valósul meg.

VI. FEJEZET

VEGYES BIZOTTSÁG

12. cikk

A vegyes bizottság összetétele és működése

1. Létrejön a Felek képviselőiből álló vegyes bizottság.
2. Bármelyik fél kérheti ülés összehívását. A vegyes bizottságnak az ilyen kérést követően harminc napon belül össze kell ülnie.
3. A vegyes bizottság által az e megállapodásban előírt esetekben hozott határozatok azok hatálybalépésétől kezdődően a Felekre nézve kötelezőek, akik meghozzák az azok végrehajtásának és alkalmazásának biztosításához szükséges intézkedéseket.
4. A vegyes bizottság létrehozza saját eljárási szabályzatát. A vegyes bizottság által hozott határozatokat mindkét Félnak el kell fogadnia.
5. A vegyes bizottság határozhat olyan albizottságok vagy munkacsoportok létrehozásáról, amelyek segíthetik munkájukat.

13. cikk

A vegyes bizottság összetétele

1. A vegyes bizottságnak kell kezelnie ezt a megállapodást és biztosítania annak megfelelő végrehajtását.
2. A vegyes bizottság határozhat új melléklet elfogadásáról vagy e megállapodás meglévő mellékleteinek módosításáról.

3. A vegyes bizottságnak meg kell vitatnia az egyik Fél által tett, e megállapodás cikkeinek módosítására irányuló javaslatokat. Amennyiben a vegyes bizottság egyetért a javaslattal, a Felek elé terjeszti azt, hogy belső eljárásaiknak megfelelően elfogadják.
4. A 10. cikk (3) bekezdése szerint benyújtott kérelem alapján a vegyes bizottság eszmecserét folytat a javasolt jogszabályokról, különösen arról, hogy az adott jogszabály eredményezheti-e azt, hogy az érintett Fél ETS-e a továbbiakban nem felel meg a mellékletekben meghatározott kritériumoknak.
5. E megállapodásnak a 15. cikk szerinti felfüggesztése esetén és a 16. cikk szerinti megszüntetését megelőzően a vegyes bizottságnak eszmecserét kell tartania, és meg kell kísérelnie megállapodnia a felfüggesztés megszüntetéséről vagy a megszüntetés megelőzéséről.
6. A vegyes bizottságnak a Felek által elé terjesztett viták rendezésére kell törekednie a 14. cikkel összhangban.
7. Bármelyik ETS-ben bekövetkezett jelentős fejlemények alapján a vegyes bizottságnak rendszeres időközönként felül kell vizsgálnia ezt a megállapodást – ideértve a piacfelügyelettel és az új kereskedelmi időszakok kezdetével kapcsolatosakat is – különösen annak biztosítása érdekében, hogy az összekapcsolás ne ássa alá sem a Felek saját kibocsátás-csökkentési céljait, sem pedig szén-dioxid-piacuk integritását és szabályos működését.
8. A vegyes bizottság feladatai az e megállapodásban meghatározott feladatokra korlátozódnak.

VII. FEJEZET

VITARENDEZÉS

14. cikk

Vitarendezés

1. A Felek e megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban közöttük felmerülő vitákat a vegyes bizottság elé terjesztik rendezésük érdekében.
2. Amennyiben a vegyes bizottságnak az ügy előterjesztését követő hat hónapon belül nem sikerül rendeznie a vitát, azt bármelyik Fél kérésére az Állandó Döntőbíróság elé terjesztik az Állandó Döntőbíróság 2012. évi szabályzatával összhangban történő vitarendezésre.
3. E megállapodás felfüggesztését vagy megszüntetését követően a vitarendezési mechanizmust továbbra is alkalmazni kell az (1) bekezdés szerinti olyan viták esetében, amelyek e megállapodás alkalmazása során merültek fel.

VIII. FEJEZET

FELFÜGGESZTÉS ÉS MEGSZÜNTETÉS

15. cikk

A 4. cikk (1) bekezdésének felfüggesztése

1. A 16. cikk sérelme nélkül az egyik Fél a következő körülmények fennállása esetén felfüggesztheti e megállapodás 4. cikke (1) bekezdésének alkalmazását:
 - (a) amennyiben az egyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél részben vagy egészben nem teljesíti az e megállapodás 2. cikkében, 3. cikke (1) bekezdésében, 4. cikke (1) bekezdésében, 5. cikke (3) bekezdésében, 6. cikkében, 8. cikke (2) bekezdésében, 10. cikke (2) bekezdésében, 10. cikke (4) és (5) bekezdésében, valamint 18. cikke (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségeket;
 - (b) amennyiben a másik Fél értesíti arról a szándékáról, hogy ETS-ét egy harmadik fél ETS-ével kívánja összekapcsolni, a 18. cikknek megfelelően;
 - (c) amennyiben a másik Fél értesíti e megállapodás megszüntetésére irányuló szándékáról, a 16 cikknek megfelelően.
2. A Felek írásban értesítik egymást e megállapodás 4. cikke (1) bekezdésének felfüggesztésére vonatkozó határozatról és a felfüggesztés indokolásáról. E megállapodás 4. cikke (1) bekezdésének felfüggesztéséről szóló határozatot a másik Fél értesítését követően haladéktalanul közzé kell tenni.

3. E megállapodás 4. cikke (1) bekezdésének felfüggesztése átmeneti jellegű. Amennyiben a 4. cikk (1) bekezdését e cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján függesztik fel, a felfüggesztés a vitának a 14. cikk szerinti vitarendezéssel ér véget. Amennyiben a 4. cikk (1) bekezdését e cikk (1) bekezdésének b) vagy c) pontja alapján függesztik fel, a felfüggesztés időtartama 3 hónap. A felfüggesztést kezdeményező Fél határozhat a felfüggesztés időtartamának lerövidítéséről vagy meghosszabbításáról.
4. A felfüggesztés ideje alatt a kibocsátási egységeket nem lehet átadni a származási rendszerüktől eltérő ETS-ben való megfeleltetés céljából. Minden más ügylet továbbra is lehetséges.
5. Amennyiben egy jogalkotási javaslat előterjesztésének időpontjától a 10. cikk (6) bekezdésében meghatározott határidőig nem kértek a 10. cikk (3) bekezdése szerinti eszmecserét a vegyes bizottságban, vagy amennyiben sor került ilyen eszmecserére, és a vegyes bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az új jogszabály nem érinti közvetlenül a kritériumokat, az egyik Fél nem jogosult felfüggeszteni a 4. cikk (1) bekezdésének alkalmazását azzal az indokkal, hogy a másik Fél már nem tesz eleget az I. mellékletben meghatározott kritériumoknak.

16. cikk

Megszüntetés

1. Az egyik Fél a másik Félnek küldött írásos értesítéssel bármikor felmondhatja e megállapodást, azt követően, hogy az erről szóló határozataról a vegyes bizottság keretében konzultációt folytatott. A megszüntetés hat hónappal a másik Fél értesítését követően lép hatályba. A határozatot a másik Fél értesítését követően közzé kell tenni.
2. Amennyiben valamelyik Fél ETS-ét nem hosszabbítják meg vagy megszüntetik, a szóban forgó ETS működésének utolsó napján ez a megállapodás automatikusan megszűnik.
3. Megszüntetés esetén a Felek megállapodnak a közöttük addig megosztott információk – kivéve az adott kibocsátási egység-forgalmi jegyzékben tárolt adatok – további felhasználásáról és tárolásáról. Amennyiben nem születik megállapodás, a Felek bármelyike jogosult kérni a megosztott információk törlését.

IX. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

17. cikk

Végrehajtás

1. A Felek megtesznek minden szükséges intézkedést az e megállapodásból, valamint a vegyes bizottság határozataiból eredő kötelezettségeknek való megfelelés érdekében.
2. A Felek tartózkodnak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetheti e megállapodás célkitűzéseinek megvalósítását.

18. cikk

Összekapcsolás harmadik felekkel

1. A Felek tárgyalásokat folytathatnak harmadik felekkel ETS-eik összekapcsolása céljából.
2. Amennyiben a Felek valamelyike tárgyalásokat folytat egy harmadik féllel ETS-eik összekapcsolása céljából, erről értesíti a másik Felet, és rendszeresen tájékoztatja őt a tárgyalások menetéről.
3. Mielőtt megtörténik az egyik fél és egy harmadik fél ETS-ének összekapcsolása, a másik fél dönt arról, hogy elfogadja-e a másik összekapcsolási megállapodást, vagy megszünteti e megállapodást. Ha elfogadja a másik összekapcsolási megállapodást, a 4. cikk (1) bekezdésének felfüggesztése befejeződik.
4. Harmadik féllel való összekapcsolás esetén e megállapodás rendelkezései felülvizsgálhatók.

19. cikk

Mellékletek

E megállapodás mellékletei annak szerves részét képezik.

20. cikk

Nyelvek

E megállapodás két-két eredeti példányban készült, angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelven, és valamennyi szöveg egyaránt hiteles.

21. cikk

Megerősítés és hatálybalépés

1. A 16. cikk sérelme nélkül e megállapodás határozatlan időre jön létre.
2. Ezt a megállapodást a Feleknek belső eljárásaikkal összhangban meg kell erősíteniük vagy jóvá kell hagyniuk.
3. A Felek csak akkor erősítik meg e megállapodást vagy cserélik ki a megerősítő vagy a jóváhagyó okirataikat, ha az e megállapodásban meghatározott összekapcsolás valamennyi feltételét teljesítettnek tekintik.
4. Ez a megállapodás a megerősítő vagy a jóváhagyó okiratoknak a Felek általi cseréjét követő év január 1-jén lép hatályba.
5. A 4. cikk (6) bekezdésének hatálybalépése a Kiotói Jegyzőkönyvnek a felek 8. konferenciáján elfogadott dohai módosításának (1/CMP.8 határozat, második kötelezettségvállalási időszak) mindkét Fél általi megerősítésétől és mindkét Fél tekintetében történő hatálybalépésétől függ.

22. cikk

Ideiglenes alkalmazás

E megállapodás hatálybalépése előtt, e megállapodás aláírásának napjától, annak 11–13. cikkét ideiglenesen alkalmazni kell.

Съставено в Берн на двадесет и трети ноември две хиляди и седемнадесета година.

Hecho en Berna el veintitres de noviembre del año dos mil diecisiete.

V Bernu dne dvacátého třetího listopadu dva tisíce sedmnáct.

Udfærdiget i Bern, den treogtyvende november to tusind og sytten.

Geschehen zu Bern am dreiundzwanzigsten November zweitausendsiebzehn.

Kahe tuhande seitsmeteistkümnenda aasta novembrikuu kahekümne kolmandal päeval Bernis.

Έγινε στη Βέρνη, στις είκοσι τρεις Νοεμβρίου δύο χιλιάδες δεκαεπτά.

Done at Bern on the twenty third day of November in the year two thousand and seventeen.

Fait à Berne, le vingt-trois novembre deux mille dix-sept.

Sastavljeno u Bernu dvadeset trećeg studenoga dvije tisuće sedamnaeste.

Fatto a Berna addì ventitré novembre duemiladiciassette.

Bernē, divi tūkstoši septiņpadsmitā gada divdesmit trešajā novembrī.

Sudarytas Berne du tūkstančiai septynioliktą metų lapkričio dvidešimt trečią dieną.

Kelt Bernben, a kétezer-tizenhetedik év november havának huszonharmadik napján.

Magħmul f'Bern fit-tlieta u għoxrin jum ta' Novembru tas-sena elfejn u sbatax.

Gedaan te Bern, drieëntwintig november tweeduizend zeventien.

Sporządzono w Bernie w dniu dwudziestego trzeciego listopada dwa tysiące siedemnastego roku.

Feito em Berna aos vinte e três dias do mês de novembro de dois mil e dezassete.

Întocmit la Berna la douăzeci și trei noiembrie două mii șaptesprezece.

V Berne dvadsiateho tretieho novembra dvetisíc sedemnásť.

V Bernu, triindvajsetega novembra dva tisoč sedemnajst.

Tehty Bernissä kahdentenkymmenentenäkolmantena päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattaseitsemäntoista.

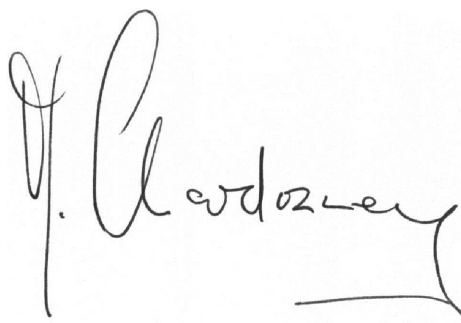
Utfärdat i Bern den tjugotredje november tjugohundrasjutton.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 Za Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Za Europsku uniju
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

За Конфедерация Швейцария
 Por la Confederación Suiza
 Za Švýcarskou konfederaci
 For Det Schweiziske Forbund
 Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
 Šveitsi Konföderatsiooni nimel
 Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
 For the Swiss Confederation
 Pour la Confédération suisse
 Za Švicarsku Konfederaciju
 Per la Confederazione Svizzera
 Šveices Konfederācijas vārdā –
 Šveicarijos Konfederācijas vardu
 A Svájci Államszövetség részéről
 Għall-Konfederazzjoni Svizzera
 Voor de Zwitserse Bondsstaat
 W imieniu Konfederacji Szwajcarskiej
 Pela Confederação Suíça
 Pentru Confederația Elvețiană
 Za Švajčiarsku konfederáciu
 Za Švicarsko konfederacijo
 Sveitsin valaliiton puolesta
 För Schweiziska edsförbundet

I. MELLÉKLET

ALAPVETŐ KRITÉRIUMOK

A. A helyhez kötött létesítményekre vonatkozó alapvető kritériumok

Alapvető kritériumok	Az EU ETS-ében	Svájc ETS-ében
Az ETS-ben való részvétel kötelező jellege	Az ETS-ben való részvétel kötelező az alább felsorolt tevékenységeket végző és üvegházhatást okozó gázokat kibocsátó létesítmények számára.	Az ETS-ben való részvétel kötelező az alább felsorolt tevékenységeket végző és üvegházhatást okozó gázokat kibocsátó létesítmények számára.
Az ETS-nek ki kell terjednie legalább a következő jogi aktusokban meghatározott tevékenységekre:	A 2003/87/EK irányelv I. mellékletének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata	A szén-dioxid-rendelet 40. cikke (1) bekezdésének, valamint 6. mellékletének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata
Az ETS-nek ki kell terjednie legalább a következő jogi aktusokban meghatározott üvegházhatást okozó gázokra:	A 2003/87/EK irányelv II. mellékletének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata	A szén-dioxid-rendelet 1. cikke (1) bekezdésének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata
Az ETS keretében olyan felső határértékeket kell meghatározni, amelyek legalább olyan szigorúak, mint a következő jogi aktusokban meghatározottak:	A 2003/87/EK irányelv e megállapodás aláírásának napján hatályos változata	— A szén-dioxid-törvény 18. cikke (1) bekezdésének — A szén-dioxid-rendelet 45. cikke (1) bekezdésének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata
Az ETS-ek célkitűzéseinek legalább olyan ambiciózusnak kell lenniük, mint a következő jogi aktusokban meghatározottak:	A 2003/87/EK irányelv 9. és 9a. cikkének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata	— A szén-dioxid-törvény 3. cikkének és 18. cikke (1) bekezdésének — A szén-dioxid-rendelet 45. cikke (1) bekezdésének, valamint 8. mellékletének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata
A nemzetközi jóváírásokra vonatkozó minőségi korlátoknak legalább olyan szigorúaknak kell lenniük, mint a következő jogi aktusokban meghatározottak:	— A 2003/87/EK irányelv 11a. és 11b. cikkének — Az iparigázprojektekből származó nemzetközi kreditek felhasználására vonatkozó egyes korlátozásoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti meghatározásáról szóló, 2011. június 7-i 550/2011/EU bizottsági rendeletnek — A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 280/2004/EK és a 406/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat szerinti uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék létrehozásáról, továbbá a 920/2010/EU és az 1193/2011/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. május 2-i 389/2013/EU bizottsági rendelet 58. cikkének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata	— A szén-dioxid-törvény 5. és 6. cikkének — A szén-dioxid-rendelet 4. cikkének és 4a. cikke (1) bekezdésének, valamint 2. mellékletének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata

Alapvető kritériumok	Az EU ETS-ében	Svájc ETS-ében
<p>A nemzetközi jóváírásokra vonatkozó mennyiségi korlátoknak legalább olyan szigorúaknak kell lenniük, mint a következő jogi aktusokban meghatározottak:</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A 2003/87/EK irányelv 11a. cikkének — A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 280/2004/EK és a 406/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat szerinti uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék létrehozásáról, továbbá a 920/2010/EU és az 1193/2011/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. május 2-i 389/2013/EU bizottsági rendeletnek — A nemzetközi jóváírási jogosultságoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében történő meghatározásáról szóló, 2013. november 8-i 1123/2013/EU bizottsági rendeletnek <p>e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A szén-dioxid-törvény 3. cikke (2) bekezdésének és 16. cikke (2) bekezdésének — A szén-dioxid-rendelet 48. cikkének <p>e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>
<p>Az ingyenes kiosztás mennyiségét referenciaértékek és kiigazítási tényezők alapján kell kiszámítani. A 2013 és 2020 közötti időszakban a kibocsátási egységek legfeljebb öt százalékát el kell különíteni az új belépők számára. Az ingyenesen ki nem osztott kibocsátási egységeket árverésre kell bocsátani. Ennek érdekében a ETS-eknek legalább a következő feltételeknek kell megfelelniük:</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A 2003/87/EK irányelv 10., 10a., 10b. és 10c. cikkének — A kibocsátási egységekre vonatkozó harmonizált ingyenes kiosztás uniós szintű átmeneti szabályainak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról szóló, 2011. április 27-i 2011/278/EU bizottsági határozatnak — Az EU ETS keretében a 2013 és 2020 közötti időszakban alkalmazandó ágazatközi korrekciós tényező meghatározására vonatkozó számításoknak — A 2014. évi CO₂-kibocsátás-áthelyezési jegyzéknek <p>e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A szén-dioxid-törvény 18. cikke (2) bekezdésének, valamint 19. cikke (2) és (3) bekezdésének — A szén-dioxid-rendelet 45. cikke (2) bekezdésének, 46. és 47. cikkének, valamint 9. mellékletének <p>e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>
<p>Az ETS-eknek büntetéseket kell előírniuk a következő jogi aktusokban meghatározott ugyanazon körülmények és ugyanazon nagyságrendek esetére:</p>	<p>A 2003/87/EK irányelv 16. cikkének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A szén-dioxid-törvény 21. cikkének — A szén-dioxid-rendelet 56. cikkének <p>e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>
<p>Az ETS-ekben a nyomon követésnek és a jelentéstételnek legalább olyan szigorúnak kell lennie, mint a következő jogi aktusokban meghatározottak:</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A 2003/87/EK irányelv 14. cikkének és IV. mellékletének — Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről szóló, 2012. június 21-i 601/2012/EU bizottsági rendeletnek <p>e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A szén-dioxid-törvény 20. cikkének — A szén-dioxid-rendelet 49., 50–53. és 55. cikkének <p>e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>

Alapvető kritériumok	Az EU ETS-ében	Svájc ETS-ében
Az ETS-ekben a hitelesítésnek és az akkreditációnak legalább olyan szigorúnak kell lennie, mint a következő jogi aktusokban meghatározottak:	<ul style="list-style-type: none"> — A 2003/87/EK irányelv 15. cikkének és V. mellékletének — A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az üvegházhatást okozó gázok kibocsátására vonatkozó adatokat tartalmazó jelentések és a tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentések hitelesítéséről, valamint a hitelesítők akkreditációjáról szóló, 2012. június 21-i 600/2012/EU bizottsági rendeletnek <p>e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A szén-dioxid-rendelet 51–54. cikkének e megállapodás aláírásának napján hatályos változata

B. A légi közlekedésre vonatkozó alapvető kritériumok

Alapvető kritériumok	Az EU esetében	Svájc esetében
Az ETS-ben való részvétel kötelező jellege	Az ETS-ben való részvétel kötelező a légi közlekedés területén, az alább felsorolt kritériumoknak megfelelően.	Az ETS-ben való részvétel kötelező a légi közlekedés területén, az alább felsorolt kritériumoknak megfelelően.
A légiközlekedési tevékenységek és az üvegházhatást okozó gázok, valamint a repüléseknek tulajdonított kibocsátások lefedettsége az induló járatok elvének megfelelően a következő jogi aktusokban meghatározottak szerint:	<ul style="list-style-type: none"> — A 2003/87/EK irányelvben foglaltak — A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 280/2004/EK és a 406/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat szerinti uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék létrehozásáról, továbbá a 920/2010/EU és az 1193/2011/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. május 2-i 389/2013/EU bizottsági rendelet 17., 29., 35. és 56. cikkében, valamint VII. mellékletében foglaltak — A Svájc területén található repülőterekről az Európai Gazdasági Térségben („EGT”) található repülőtereire közlekedő légi járatok a 2003/87/EK irányelv 25a. cikke értelmében 2017-től kezdve kikerülnek az EU ETS hatálya alól. 	<p>A szén-dioxid-törvény és a szén-dioxid-rendelet e megállapodásnak hatálybalépése napján hatályos változatában foglaltak</p> <p>1. A lefedettség alkalmazási köre</p> <p>A Svájc területén található repülőterekre érkező vagy onnan induló légi járatok, az EGT-ben található repülőterekről indulók kivételével.</p> <p>A rendszer alkalmazási körétől való bármely átmeneti eltérés – mint például a 2003/87/EK irányelv 28a. cikke szerinti eltérések – az EU ETS-ében bevezetett szabályoknak megfelelően alkalmazható a svájci ETS-ben. A légiközlekedési tevékenységek tekintetében a lefedettség csak a szén-dioxid-kibocsátásokra terjed ki.</p> <p>2. A lefedettség korlátozása</p> <p>Az 1. pontban említett általános lefedettség nem terjed ki az alábbiakra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uralkodók és közvetlen családjuk, állam- és kormányfők, valamint miniszterek hivatalos út alkalmával történő szállítása során megvalósult repülések, amelyeknél ezt a megfelelő státusindikátornak a repülési terven történő feltüntetésével indokolni kell. 2. Katonai, vámügyi és rendőrségi repülések. 3. Kereséssel és mentéssel kapcsolatos repülések, tűzoltási repülések, humanitárius és sürgősségi egészségügyi célú repülések. 4. A kizárólag a nemzetközi polgári repülésről szóló, 1944. december 7-i egyezmény 2. függelékében meghatározott látva repülési szabályok szerint végzett repülések.

Alapvető kritériumok	Az EU esetében	Svájc esetében
		<ol style="list-style-type: none"> 5. Az olyan repülések, amelyek végpontja ugyanaz a repülőtér, amelyről a légi jármű felszállt, amennyiben a repülés alatt közbenső leszállásra nem kerül sor. 6. Kizárólag a szakszolgálati engedély megszerzése vagy megtartása, vagy a repülőszemélyzet esetében a fokozat megszerzése vagy megtartása érdekében végzett gyakorlórepülések, abban az esetben, ha ezt a repülési tervben szereplő megfelelő megjegyzés alátámasztja, feltéve hogy a repülés célja nem utas- és/vagy teherszállítás, illetve a légi jármű kiindulási helyre juttatása vagy további személyszállítási cél. 7. Kizárólag tudományos kutatás céljából végzett repülések. 8. Kizárólag légi járművek, illetve fedélzeti vagy földi berendezések ellenőrzése, tesztelése vagy hitelesítése céljából végzett repülések. 9. Az 5 700 kg-nál kisebb maximális felszálló tömegre hitelesített légi járművekkel végzett repülések. 10. A kereskedelmi légijármű-üzemeltetők olyan repülései, amelyek évi 10 000 tonnánál kisebb teljes éves kibocsátásért felelősek az ETS hatálya alá tartozó repülések esetében, vagy – amennyiben az EU ETS hatálya nem terjed ki az üzemeltetőkre – amelyek időszakonként 243-nál kevesebb, az ETS hatálya alá tartozó repülést tesznek ki három egymást követő négy hónapos időszakban. 11. Az ETS hatálya alá tartozó, nem kereskedelmi légijármű-üzemeltetők olyan repülései, amelyek évi 1 000 tonnánál kisebb teljes éves kibocsátásért felelősek az EU ETS keretében alkalmazott vonatkozó eltérésnek megfelelően, amennyiben az EU ETS hatálya nem terjed ki az üzemeltetőkre.
<p>A légiközlekedési tevékenységek lefedettségi korlátozásának alkalmazására vonatkozó releváns adatok cseréje</p>	<p>A két Fél az I. melléklettel összhangban együttműködik a kereskedelmi és nem kereskedelmi üzemeltetők lefedettségének a svájci ETS-ben és az EU ETS-ben meghatározott korlátozásai alkalmazása tekintetében. Ennek keretében mindkét Fél biztosítja az összes releváns adat kellő időben történő továbbítását annak érdekében, hogy lehetővé tegye a svájci ETS és az EU ETS hatálya alá tartozó légi járatok és légi jármű-üzemeltetők megfelelő azonosítását.</p>	
<p>Felső határérték (a légijármű-üzemeltetők számára kiosztandó kibocsátási egységek teljes mennyisége)</p>	<p>A 2003/87/EK irányelv 3c. cikke.</p>	<p>A felső határértéknek az EU ETS-ben alkalmazottéhoz hasonló szintű szigorot kell tükröznie, különös tekintettel az évek és a kereskedelmi időszakok közötti százalékos csökkenésre. A felső határértéken belüli kibocsátási egységeket a következőképpen kell kiosztani:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 15 %-ot árverésre kell bocsátani, — 3 %-ot külön tartalékalapba kell helyezni, — 82 %-ot ingyenesen kell kiosztani. <p>Ez a kiosztás e megállapodás 6. és 7. cikkének megfelelően felülvizsgálható.</p>

Alapvető kritériumok	Az EU esetében	Svájc esetében
		<p>2020-ig a felső határértéken belüli kibocsátási egység-mennyiséget a fent említett kiosztási arányokkal összhangban ingyenesen kiosztandó kibocsátási egységek alapján kell alulról felfelé építkező módon kiszámítani. Az ETS alkalmazási körét érintő átmeneti eltérések esetében a kiosztásra kerülő mennyiségek tekintetében el kell végezni a megfelelő arányos kiigazításokat.</p> <p>2021-től a felső határértéken belüli kibocsátási egység-mennyiséget a 2020. évi felső határérték határozza meg, figyelembe véve az EU ETS-nek megfelelő esetleges százalékos csökkentést.</p>
Kibocsátási egységeknek a légi közlekedés számára történő kiosztása árverésre bocsátás révén	A 2003/87/EK irányelv 3d. cikke.	Az árverésre bocsátandó svájci kibocsátási egységeket a svájci illetékes hatóság bocsátja árverésre. Svájc jogosult a svájci kibocsátási egységek árveréséből származó bevételekre.
Külön tartalékalap egyes légi jármű-üzemeltetők részére	A 2003/87/EK irányelv 3f. cikke.	A kibocsátási egységeket külön tartalékalapba helyezik az új belépők és a gyorsan növekedő üzemeltetők számára, azzal a kivétellel, hogy mivel a svájci légiközlekedési tevékenységekre vonatkozó adatok megszerzésének referenciaéve 2018., Svájc 2020-ig nem fog rendelkezni külön tartalékalappal.
A kibocsátási egységek légi jármű-üzemeltetők számára történő ingyenes kiosztására vonatkozó referenciaérték	A 2003/87/EK irányelv 3e. cikke.	A referenciaérték nem lehet magasabb, mint az EU ETS-ben alkalmazott. 2020-ig az éves referenciaérték tonnakilométerenként 0,000642186914222035 kibocsátási egység.
Kibocsátási egységek ingyenes kiosztása légi jármű-üzemeltetők számára	A 2003/87/EK irányelv 3e. cikke. A kibocsátási egységek kiadása tekintetében az EGT és Svájc közötti légi járatok EU ETS keretében fennálló tényleges lefedettségéből eredő megfelelő jelentéstételi és átadási kötelezettségekkel arányosan a 2003/87/EK irányelv 25a. cikkének megfelelően kiigazításokat kell végezni.	A légi jármű-üzemeltetők számára ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek számát úgy kell kiszámítani, hogy meg kell szorozni a referenciaévre vonatkozó tonnakilométer-adatokat az alkalmazandó referenciaértékkel.
A nemzetközi jóváírásokra vonatkozó minőségi korlátoknak legalább olyan szigorúaknak kell lenniük, mint a következő jogi aktusokban meghatározottak:	A 2003/87/EK irányelv 11a. és 11b. cikke, illetve a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 280/2004/EK és a 406/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat szerinti uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék létrehozásáról, továbbá a 920/2010/EU és az 1193/2011/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. május 2-i 389/2013/EU bizottsági rendelet.	<ul style="list-style-type: none"> — A szén-dioxid-törvény 5. és 6. cikkének — A szén-dioxid-rendelet 4. cikkének és 4a. cikke (1) bekezdésének, valamint 2. mellékletének <p>az e rendelet hatálybalépésének napján hatályos változata.</p>
A nemzetközi jóváírások felhasználásának mennyiségi korlátai	A 2003/87/EK irányelv 11a. cikke.	A felhasználás 2020-ig a hitelesített kibocsátások 1,5 %-a.

Alapvető kritériumok	Az EU esetében	Svájc esetében
Tonnakilómeter-adatok beszerzése a referenciaévre vonatkozóan	A 2003/87/EK irányelv 3e. cikke.	<p>Az alábbi rendelkezések sérelme nélkül a tonnakilómeter-adatok beszerzése ugyanabban az időben és ugyanazon megközelítés alapján történik, mint az EU ETS keretében.</p> <p>2020-ig, a légi jármű-üzemeltetők által teljesített tonnakilómeterekre vonatkozó adatokról szóló rendeletnek e megállapodás hatálybalépésének napján hatályos változatában foglaltakkal összhangban, a svájci légi közlekedési tevékenységekre vonatkozó adatok beszerzésének referenciaéve 2018.</p>
Nyomon követés és jelentéstétel	<p>— A 2003/87/EK irányelv 14. cikkének és IV. mellékletének</p> <p>— Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről szóló, 2012. június 21-i 601/2012/EU bizottsági rendeletnek</p> <p>e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>	A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezéseknek az EU ETS-ben foglaltakkal megegyező mértékű szigorot kell tükrözniük.
Hitelesítés és akkreditáció	<p>— A 2003/87/EK irányelv 15. cikkének és V. mellékletének</p> <p>— A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az üvegházhatást okozó gázok kibocsátására vonatkozó adatokat tartalmazó jelentések és a tonnakilómeter-adatokat tartalmazó jelentések hitelesítéséről, valamint a hitelesítők akkreditációjáról szóló, 2012. június 21-i 600/2012/EU bizottsági rendeletnek</p> <p>e megállapodás aláírásának napján hatályos változata</p>	A hitelesítésre és az akkreditációra vonatkozó rendelkezéseknek az EU ETS-ben foglaltakkal megegyező mértékű szigorot kell tükrözniük.
Igazgatás	<p>A 2003/87/EK irányelv 18a. cikkében meghatározott kritériumok alkalmazandók. Ebből a célból és a 2003/87/EK irányelv 25a. cikke értelmében Svájc igazgatásért felelős tagállamnak tekintendő a légi jármű-üzemeltetők tekintetében történő igazgatási feladatok Svájc és az EU (EGT) tagállamok által történő ellátása vonatkozásában.</p> <p>A 2003/87/EK irányelv 25a. cikke értelmében az EU(EGT) illetékes hatóságai felelősek a feladatkörükbe utalt, légi jármű-üzemeltetőkkel kapcsolatos valamennyi igazgatási feladatért, beleértve a svájci ETS-szel kapcsolatos feladatokat is (például az uniós és a svájci légi közlekedési tevékenységekre vonatkozó, hitelesített kibocsátási jelentések fogadása, a kibocsátási egységek kiosztása, kiadása és átruházása, valamint a megfelelés biztosítása stb.).</p> <p>Az Európai Bizottság kétoldalú megállapodást köt a svájci illetékes hatóságokkal a vonatkozó dokumentumok és információk átadásáról.</p>	<p>A szén-dioxid-rendelet e megállapodás hatálybalépésének napján hatályos változatának megfelelően Svájc a következő légi jármű-üzemeltetők tekintetében felelős az igazgatásáért:</p> <p>— a Svájc által kiadott érvényes üzemeltetési engedéllyel rendelkező légi jármű-üzemeltetők, vagy</p> <p>— azon légi jármű-üzemeltetők, amelyek esetében a légi közlekedésnek tulajdonított becsült kibocsátások mértéke Svájcban a legnagyobb az összekapcsolt ETS-ek keretében.</p> <p>Svájc illetékes hatóságai felelősek a Svájc feladatkörébe utalt légi jármű-üzemeltetőkkel kapcsolatos valamennyi igazgatási feladatért, beleértve az EU ETS-szel kapcsolatos feladatokat is (például az uniós és a svájci légi közlekedési tevékenységekre vonatkozó, hitelesített kibocsátási jelentések fogadása, a kibocsátási egységek kiosztása, kiadása és átruházása, valamint a megfelelés biztosítása stb.).</p>

Alapvető kritériumok	Az EU esetében	Svájc esetében
	<p>Ennek keretében az Európai Bizottság a 2003/87/EK irányelv 25a. cikke értelmében biztosítja a svájci illetékes hatóságok számára a Svájc igazgatása alá tartozó légi jármű-üzemeltetők részére történő ingyenes kiosztáshoz szükséges uniós kibocsátási egység-mennyiség átadását.</p> <p>A Bazel–Mulhouse–Freiburg–EuroAirport repülőtérrel kapcsolatos, légi járatok üzemeltetésére vonatkozó olyan kétoldali megállapodás esetén, amely nem vonja maga után a 2003/87/EU irányelv módosítását, az Európai Bizottság a szükséges mértékben elősegíti e megállapodás végrehajtását, feltéve, hogy az nem eredményez kettős elszámolást.</p>	<p>A svájci illetékes hatóságok kétoldali megállapodást kötnek az Európai Bizottsággal a vonatkozó dokumentumok és információk átadásáról.</p> <p>Ennek keretében a svájci illetékes hatóságok átadják az Unió illetékes hatóságainak az EU (EGT) tagállamainak igazgatása alá tartozó légi jármű-üzemeltetők részére történő ingyenes kiosztáshoz szükséges svájci kibocsátási egység-mennyiséget.</p>
Jogérvényesítés	<p>A Felek saját ETS-ük kötelezettségeit érvényesítik mindazon légi jármű-üzemeltetők vonatkozásában, amelyek nem tesznek eleget az adott rendszerben előírt kötelezettségeknek, függetlenül attól, hogy az adott üzemeltető az EU (EGT) illetékes hatóságának vagy Svájc illetékes hatóságának igazgatása alá tartozik-e, amennyiben az üzemeltető igazgatásáért felelős hatóság általi jogérvényesítés további intézkedéseket tesz szükségessé.</p>	
A légi jármű-üzemeltetők igazgatási szempontból történő kiosztása	<p>A 2003/87/EK irányelv 25a. cikke értelmében a légi jármű-üzemeltetőknek az Európai Bizottság által a 2003/87/EK irányelv 18a. cikke (3) bekezdésével összhangban közzétett listája minden egyes légi jármű-üzemeltetőre vonatkozóan meghatározza az igazgatásért felelős államot, beleértve Svájcot is.</p> <p>E megállapodás hatálybalépését követően első alkalommal Svájcnak kiosztott légi jármű-üzemeltetőkkel kapcsolatos igazgatási feladatokat Svájc a kiosztás évében április 30-a után és a kiosztás évében augusztus 1-jét megelőzően látja el.</p> <p>A két Fél együttműködik a vonatkozó dokumentumok és információk megosztásában.</p> <p>Egy légi jármű-üzemeltető kiosztása nem érinti az adott légi jármű-üzemeltető lefedettségét a vonatkozó ETS rendszerben (azaz az EU ETS által lefedett és az illetékes svájci hatóság igazgatása alá tartozó üzemeltetők az EU ETS keretében továbbra is ugyanolyan kötelezettségi szinttel fognak rendelkezni a svájci ETS általi lefedettségük mellett, és viszont).</p>	
A végrehajtás módjai	<p>A vegyes bizottságnak e megállapodás aláírását követően e megállapodás 12., 13. és 22. cikkének megfelelően ki kell dolgoznia és el kell fogadnia a légiközlekedési számlatulajdonosok számára kialakított egyablakos ügyintézési rendszeren belül a munka megszervezéséhez és az együttműködéshez szükséges további végrehajtási módokat. E módokat ugyanattól az időponttól kezdődően kell alkalmazni, mint e megállapodást.</p>	
Az Eurocontrol által nyújtott támogatás	<p>E megállapodás légi közlekedésre vonatkozó részének alkalmazásában az Európai Bizottság Svájcra is kiterjeszti az EU ETS-sel kapcsolatban az Eurocontrolnak adott megbízását.</p>	

C. A kibocsátási egység-forgalmi jegyzékekre vonatkozó alapvető kritériumok

Az egyes Felek ETS-ének magában kell foglalnia egy kibocsátási egység-forgalmi jegyzéket és egy ügyleti jegyzőkönyvet, amelyek megfelelnek a biztonsági mechanizmusokkal és eljárásokkal, valamint a számlák nyitásával és kezelésével kapcsolatos következő alapvető kritériumoknak.

A biztonsági mechanizmusokra és eljárásokra vonatkozó alapvető kritériumok:

A kibocsátási egység-forgalmi jegyzékek és az ügyleti jegyzőkönyvek védik a rendszerben tárolt adatok titkosságát, integritását, elérhetőségét és hitelességét. E célból a felek a következő biztonsági mechanizmusokat hajtják végre:

Alapvető kritériumok

A számlákhoz való hozzáféréshez a számlához hozzáférni kívánó valamennyi felhasználó tekintetében kétlépcsős hitelesítési mechanizmusra van szükség.

Az ügyletek megkezdéséhez és jóváhagyásához tranzakciós aláírási mechanizmusra van szükség. A megerősítő kódot sávon kívül kell elküldeni a felhasználóknak.

A következő műveletek bármelyikét egy személyeknek kell kezdeményeznie és egy másik személynek kell jóváhagynia (a 4 szem elve):

- egy jegyzékkezelő/tisztviselő által végzett minden művelet, kivéve, ha az LTS-ekben meghatározott indokolt kivételek alkalmazandók;
- minden egységátruházási művelet, kivéve ha azt azonos biztonsági szintet biztosító alternatív intézkedés indokolja.

Ki kell alakítani egy olyan értesítési rendszert, amely figyelmezteti a felhasználókat, ha számlájukat és állományukat érintő műveletek vannak folyamatban.

Az információk begyűjtése és a feltételezett jogellenes átruházás megszüntetése érdekében 26 órás késleltetést kell alkalmazni egy átruházás kezdeményezése és annak valamennyi felhasználó számára történő végrehajtása között.

A svájci jegyzékkezelő és az uniós központi tisztviselő szintén lépéseket tesz annak érdekében, hogy tájékoztassa a felhasználókat a rendszereik (PC, hálózat, ...) biztonságával, valamint az adatok kezelésével és az internet használatával kapcsolatos felelősségükről.

A számlák nyitására és kezelésére vonatkozó alapvető kritériumok:

Alapvető kritériumok

Üzemeltetői számla nyitása

Az üzemeltető vagy az illetékes hatóság által kitöltött, az üzemeltetői számla megnyitására irányuló kérelmet a nemzeti tisztviselőnek/jegyzékkezelőnek kell címezni (Svájc esetében a Svájci Szövetségi Környezetvédelmi Hivatal, FOEN, Svájc). A kérelemnek elegendő információt kell tartalmaznia az ETS-létesítmény beazonosításához és a megfelelő létesítmény-azonosítóhoz.

Légijármű-üzemeltetői számla nyitása

Minden egyes, a svájci ETS és/vagy az EU ETS hatálya alá tartozó légi jármű-üzemeltetőnek rendelkeznie kell egy légi jármű-üzemeltetői számlával. A svájci illetékes hatóságok által igazgatott légi jármű-üzemeltetők esetében az ilyen számlát a svájci kibocsátási egység-forgalmi jegyzékben kell vezetni. A légi jármű-üzemeltető vagy a légi jármű-üzemeltető meghatalmazott képviselője által kitöltött kérelmet a nemzeti tisztviselőnek/jegyzékkezelőnek kell címezni (Svájc esetében a FOEN), a légi jármű-üzemeltető nyomkövetési tervének jóváhagyásától, illetve valamely európai uniós (EGT) tagállamtól a svájci hatóságokhoz való áthelyezésétől számított 30 munkanapon belül. A kérelemnek tartalmaznia kell a kérelmező által üzemeltetett, a svájci ETS és/vagy az EU ETS hatálya alá tartozó légi jármű(vek) egyedi légi jármű-kódját/kódjait.

Személyi számla/közönséges ügyfélszámla nyitása:

A személyi számla vagy közönséges ügyfélszámla megnyitására irányuló kérelmet a nemzeti tisztviselőnek/jegyzékkezelőnek kell címezni (Svájc esetében a FOEN). A kérelemnek elegendő információt kell tartalmaznia a számlatulajdonos/kérelmező azonosításához, de legalább a következőket:

- természetes személy esetében: személyazonosságot igazoló okmány, elérhetőség
- jogi személy esetében:
 - a cégnyilvántartási okmány másolata, vagy
 - a jogi személyt létrehozó okiratok és a jogi személy nyilvántartásba vételét bizonyító okirat
- A természetes személyre, vagy jogi személy esetében annak igazgatóira vonatkozóan a bünyügyi nyilvántartásban szereplő adatok.

Számlaképviselők/meghatalmazott képviselők:

Minden számlának rendelkeznie kell legalább egy meghatalmazott képviselővel/számlaképviselővel, akit a számlatulajdonos jelöl ki. A számlatulajdonos nevében az ügyleteket és más folyamatokat a meghatalmazott képviselő/képviselek kezdeményezik. A meghatalmazott képviselő kijelölésekor az érintett meghatalmazott képviselőre/számlaképviselőre vonatkozóan a következő információkat kell benyújtani:

- Név és elérhetőség
 - Személyazonosságot igazoló okmány
 - A bünyügyi nyilvántartásban szereplő adatok
-

Okiratok ellenőrzése:

A közönséges ügyfélszámla/személyi számla megnyitásához vagy a meghatalmazott képviselő/számlaképviselő kijelöléséhez bizonyítékként másolatban szolgáltatott okiratok valódiságát igazolni kell. A másolatot kérő tagállamon kívül kiadott okiratok esetében a másolatot hitelesíttetni kell. Az igazolás és adott esetben a hitelesítés időpontja legfeljebb három hónappal előzheti meg az igénylés időpontját.

A számla megnyitásának vagy aktualizálásának, illetve a számlaképviselő/meghatalmazott képviselő kijelölésének megtagadása:

A nemzeti tisztviselő/jegyzékkezelő (Svájc esetében a FOEN) megtagadhatja a számlanyitást vagy a fiók frissítését, illetve a meghatalmazott képviselő kijelölését, feltéve, hogy az elutasítás észszerű és indokolt. Az elutasítás indokait legalább az alábbi okok egyikével kell alátámasztani:

- ha az átadott információk és okiratok hiányosak, nem naprakészek vagy másként pontatlanok vagy hamisak;
- ha a megnevezett képviselővel szemben kibocsátási egységekkel vagy kiotói egységekkel kapcsolatos csalással, pénzmosással, a terrorizmus finanszírozásával vagy olyan más súlyos bűncselekménnyel összefüggésben vizsgálat van folyamatban, amelynek elkövetésében a számla eszközként felhasználható, vagy ilyen bűncselekmény elkövetéséért az adott személyt az elmúlt öt évben elítélték;
- a nemzeti vagy az uniós jogban meghatározott okokból.

A számlainformációk rendszeres felülvizsgálata:

A számlatulajdonosoknak haladéktalanul jelenteniük kell a számla vagy a felhasználó adatainak változását a nemzeti tisztviselőnek/jegyzékkezelőnek (Svájc esetében a FOEN), az információk kellő időben történő jóváhagyásáért felelős nemzeti tisztviselő/jegyzékkezelő által megkövetelt információkkal alátámasztva.

A nemzeti tisztviselő legalább háromévente ellenőrzi, hogy a számlanyitáskor átadott információk továbbra is hiánytalanok, naprakészek, pontosak és valóságosak-e, és felkéri a számlatulajdonost az esetleges változások megfelelő módon történő bejelentésére.

Számlához való hozzáférés felfüggesztése:

Az e megállapodás 3. cikkében foglalt bármilyen, a kibocsátási egység-forgalmi jegyzékre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén, vagy ha ezen rendelkezések esetleges megsértése miatt vizsgálat van folyamatban, a számlákhoz való hozzáférés felfüggeszhető.

Titoktartás és az információk közzététele:

Az EUTL-ben vagy az SSTL-ben, az uniós vagy a svájci kibocsátási egység-forgalmi jegyzékben és a többi kiotói jegyzékben található valamennyi adatot – beleértve a teljes számlaállományra és a végrehajtott ügyletek összességére vonatkozó adatokat, valamint az ügyletekben részt vevő vagy az ügyletekben másként érintett kibocsátási egységek egyedi egységazonosító kódját és kiotói egységek egységazonosító sorszámaának egyedi számszerű értékét is – bizalmasan kell kezelni.

Az érintett közzétételre kérésére az adatok csak abban az esetben szolgáltatathatók ki, ha a kérés jogszerű cél elérésére irányul, indokolt, szükséges és arányos (csaláshoz, pénzmosáshoz, a terrorizmus finanszírozásához, és más súlyos bűncselekményhez, piacbefolyásoláshoz, vagy az EU ETS és a svájci ETS jó működésének biztosítását célzó uniós, EGT-tagállami vagy svájci nemzeti jogszabályi rendelkezések megsértéséhez kapcsolódó vizsgálati, nyomozati, felelősségrevonási, adóigazgatási, adóhatósági, ellenőrzési vagy pénzügyi felügyeleti célú tevékenységük végzése szempontjából).

D. Az aukciós platformokra és az árverési tevékenységekre vonatkozó alapvető kritériumok

A kibocsátási egységeknek a Felek ETS-ében történő árverését végző szervezeteknek a következő alapvető kritériumoknak kell megfelelniük, és ennek megfelelően kell végezniük az árveréseket.

	Alapvető kritériumok
1	Az árverést végző szervezetet olyan eljárás során kell kiválasztani, amely biztosítja az átláthatóságot, az arányosságot, az egyenlő bánásmódot, a megkülönböztetés-mentességet, valamint a különböző lehetséges aukciós platformok közötti versenyt az uniós vagy nemzeti közbeszerzési jogszabályok alapján.

	Alapvető kritériumok
2	Az árverést végző szervezetnek engedéllyel kell rendelkezniük e tevékenységeik elvégzéséhez, és gondoskodniuk kell a működésük során a szükséges biztosítékokról; ezek a biztosítékok többek között magukban foglalják az esetleges összeférhetlenségek potenciális hátrányos következményeinek azonosítását és kezelését, a piacot érintő kockázatok azonosítását és kezelését, a tisztességes és szabályos árverésre vonatkozó átlátható és megkülönböztetésmentes szabályokat és eljárásokat, valamint a megfelelő pénzügyi források biztosítását a szabályos működés elősegítése érdekében.
3	Az árverésekhez való hozzáférésre a megfelelő ügyfél-átvilágítási ellenőrzésekre vonatkozó minimumkövetelmények vonatkoznak annak biztosítása érdekében, hogy a résztvevők ne akadályozzák az árverések működését.
4	Az árverés folyamatának kiszámíthatónak kell lennie, különösen az értékesítések időzítése, ütemezése, valamint a rendelkezésre bocsátandó becsült mennyiségek tekintetében. Az árverési módszer főbb elemeit, beleértve az ütemezést, az időpontokat és a becsült értékesítendő mennyiségeket, az árverések megkezdése előtt legalább egy hónappal közzé kell tenni az árverést végző szervezet honlapján. A jelentős kiigazításokat a lehető leghamarabb, előre be kell jelenteni.
5	A kibocsátási egységek árverése során szem előtt kell tartani azt, hogy az a lehető legkisebb hatással legyen a Felek ETS-eire. Az árverésért felelős szervezetnek biztosítania kell, hogy az árverési árak ne térjenek el jelentősen a kibocsátási egységeknek az aukciós időszakban a másodlagos piacon érvényes áratól, ami az árverések hiányosságaira utalna.
6	Az árverésekre vonatkozó valamennyi nem bizalmas információt, beleértve az összes jogszabályt, iránymutatást és formanyomtatványt, nyílt és átlátható módon kell közzétenni. Az egyes árverések eredményeit észszerű időn belül haladéktalanul közzé kell tenni a vonatkozó, nem bizalmas információkkal együtt. Az árverések eredményeiről szóló jelentéseket legalább évente közzé kell tenni.
7	Annak érdekében, hogy az árverések során csökkenteni lehessen a versenyellenes magatartás, a piaci visszaélés, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának kockázatát, megfelelő szabályoknak és eljárásoknak kell szabályozniuk a kibocsátási egységek árverezését. A lehető legnagyobb mértékben törekedni kell arra, hogy az ilyen szabályok és eljárások legalább olyan szigorúak legyenek, mint az egyes Felek jogrendszereiben a pénzügyi piacokra alkalmazandó szabályok és eljárások. Ennek keretében az árverésért felelős szerv felel az árverések integritását biztosító intézkedések, eljárások és folyamatok bevezetéséért. Figyelemmel kíséri továbbá a piaci szereplők magatartását, és versenyellenes magatartás, piaci visszaélés, pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozása esetén értesíti az illetékes hatóságokat.
8	Az árveréseket végző szervezet és a kibocsátási egységek árverezése felett az illetékes hatóságok megfelelő felügyeletet gyakorolnak. A kijelölt illetékes hatóságoknak rendelkezniük kell a szükséges hatáskörökkel és technikai intézkedésekkel, hogy felügyeljék: <ul style="list-style-type: none"> — az aukciós platformok működtetőinek szervezeti felépítését és magatartását; — az ügyfelek nevében eljáró hivatásos közvetítők szervezeti felépítését és magatartását; — a piaci szereplők magatartását és ügyleteit, a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció megelőzése érdekében; — a piaci szereplők ügyleteit, a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése érdekében. A lehető legnagyobb mértékben törekedni kell arra, hogy a felügyelet legalább olyan szigorúak legyenek, mint az egyes Felek jogrendszereiben a pénzügyi piacokra alkalmazandó felügyelet.

Svájc – a közbeszerzési szabályokkal összhangban – arra törekszik, hogy a kibocsátási egységeinek árverezésére magánszektorbeli jogalanyt vegyen igénybe.

Amíg nem kerül sor szerződéskötésre egy ilyen szervezettel, és feltéve, hogy amennyiben az egy éven belül árverésre bocsátandó kibocsátási egységek száma nem ér el egy bizonyos rögzített küszöbértéket, Svájc továbbra is alkalmazhatja az árverések tekintetében a jelenlegi gyakorlatát, nevezetesen a FOEN által végzett árveréseket, az alább felsorolt feltételek mellett:

1. A küszöbérték 1 000 000 kibocsátási egység, beleértve a légitársasági tevékenységek tekintetében árverésre bocsátandó kibocsátási egységeket is.

2. A 1.-8. pontok alatti kritériumok az 1. és a 2. kritérium kivételével alkalmazandók, míg a 7. és a 8. kritérium csak a lehetséges mértékben alkalmazandó a FOEN-re. A 3. pont alatti alapvető kritériumot a következő rendelkezéssel együtt kell alkalmazni: a svájci kibocsátási egységek árverésein e megállapodás aláírásának időpontjában alkalmazott árverési gyakorlat szerinti ajánlattételi jogosultságot az EGT összes olyan jogalanya számára biztosítani kell, amelyek az Unión belüli árveréseken jogosultak ajánlatot tenni.

Svájc az árverések lebonyolításával megbízhat olyan szervezeteket, amelyek az EGT területén találhatóak.

II. MELLÉKLET

KAPCSOLÁSTECHNIKAI SZABVÁNYOK

A kapcsolástechnikai szabványok (Linking Technical Standards – LTS) meghatározzák:

- a kommunikációs kapcsolat architektúráját;
- az adatátvitel biztonságát;
- a funkciók listáját (tranzakciók, egyeztetés stb.);
- a webszolgáltatások meghatározását;
- az adatnaplózási követelményeket;
- az operatív intézkedéseket (telefonos ügyfélszolgálat, támogatás);
- a kommunikáció-aktiválási tervet és a tesztelési eljárást;
- a biztonsági tesztelési eljárást.

Az LTS-ek meghatározzák, hogy a jegyzékkezelőknek/tisztviselőknek minden észszerű lépést meg kell tenniük annak biztosítása érdekében, hogy az SSSL és az EUTL, valamint a kapcsolat a hét minden napján napi 24 órában működjön, továbbá hogy az SSSL, az EUTL és a kapcsolat működésének bármilyen jellegű megszakításai a minimumra korlátozódnak.

Az LTS-ek meghatározzák, hogy az SSSL és az EUTL közötti kommunikáció SOAP (egyszerű objektumelérési protokoll) üzeneteknek a következő technológiákon ⁽¹⁾ alapuló biztonságos cseréjéből áll:

- SOAP-ot használó webszolgáltatások;
- hardver-alapú virtuális magánhálózat (VPN);
- XML (bővíthető jelölőnyelv);
- digitális aláírás; és
- hálózati idő protokoll (Network Time Protocol).

Az LTS-ek további biztonsági követelményeket határoznak meg a svájci kibocsátási egység-forgalmi jegyzék, az SSSL, az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék és az EUTL számára, amelyeket egy „biztonságkezelési tervben” kell dokumentálni. Az LTS-ek különösen a következőket határozzák meg:

- ha felmerül a gyanú, hogy a svájci kibocsátási egység-forgalmi jegyzék, az SSSL, az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék vagy az EUTL biztonsága veszélybe került, a Felek haladéktalanul tájékoztatják egymást, és felfüggesztik az SSSL és az EUTL közötti kapcsolatot;
- a biztonsági szabályok megsértése esetén a Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy az információt haladéktalanul megosztják egymással. Amennyiben a technikai részletek rendelkezésre állnak, az eseményt (dátum, ok, hatás, megoldások) bemutató jelentést a biztonság megsértését követően 24 órán belül meg kell osztani a svájci jegyzékkezelő és az uniós központi tisztviselő között.

Az LTS-rendszerben előírt biztonsági tesztelési eljárást az SSSL és az EUTL közötti kommunikációs kapcsolat létrehozása, illetve az SSSL vagy az EUTL új változatának vagy kiadásának esedékessége előtt el kell végezni.

Az LTS-ek két tesztelési környezetet biztosítanak a gyártási környezet mellett: a projektgazda környezetet és az elfogadási környezetet.

A Felek a svájci jegyzékkezelőn és az uniós központi tisztviselőn keresztül bizonyítékot szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy rendszereik független biztonsági értékelését az LTS-ek biztonsági követelményeivel összhangban az elmúlt tizenkettő hónapban elvégezték. Az LTS-ekben meghatározott biztonsági követelményeknek megfelelően a szoftver minden jelentősebb új kiadásán biztonsági tesztelést és különösen behatolási tesztelést kell végezni. A szoftverfejlesztő vagy a szoftverfejlesztő alvállalkozója nem végezheti el a behatolási tesztelést.

⁽¹⁾ E technológiákat jelenleg az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék és a nemzetközi ügyleti jegyzőkönyv, valamint a svájci kibocsátási egység-forgalmi jegyzék és a nemzetközi ügyleti jegyzőkönyv közötti kapcsolat létrehozására használják.

III. MELLÉKLET

ÉRZÉKENYSÉGI SZINTEK ÉS KEZELÉSI UTASÍTÁSOK

A Felek megegyeznek abban, hogy az e megállapodás keretében kezelt és kicserélt érzékeny információk azonosítása céljából a következő érzékenységi szinteket alkalmazzák:

- ETS korlátozott hozzáférésű információ
- ETS érzékeny információ
- ETS kritikus jelentőségű információ

Az „ETS kritikus jelentőségű információ” jelzéssel ellátott információ érzékenyebb, mint az „ETS érzékeny információ” jelölésű, amely ugyanakkor érzékenyebb, mint az „ETS korlátozott hozzáférésű információ” jelölésű.

A Felek megállapodnak abban, hogy az Unió jelenlegi ETS-en belüli információosztályozási politikája, valamint a svájci adatvédelmi rendelet és szövetségi adatvédelmi törvény alapján kidolgozzák a kezelési utasításokat. A kezelési utasításokat jóváhagyásra be kell nyújtani a vegyes bizottsághoz. A jóváhagyást követően az összes információt az említett kezelési utasításoknak megfelelően, az adott érzékenységi szint figyelembevételével kell kezelni.

A Felek eltérő szintű értékelése esetén a magasabb szintet kell alkalmazni.

A Felek jogszabályait az ETS érzékenységi szintek figyelembevételével ki kell egészíteni a fentiekkel egyenértékű alapvető biztonsági követelményekkel a következő adatkezelési lépésekre:

- A dokumentum létrehozása
 - Források
 - Érzékenységi szint
- Tárolás
 - Elektronikus dokumentum a hálózaton
 - Elektronikus dokumentum a helyi környezetben
 - Fizikai dokumentum
- Elektronikus továbbítás
 - Telefon és mobiltelefon
 - Fax
 - E-mail
 - Adattovábbítás
- Fizikai továbbítás
 - Szóbeli közlés
 - Személyes átadás
 - Postai rendszer
- Felhasználás
 - Feldolgozás informatikai alkalmazásokkal
 - Nyomtatás
 - Másolás
 - Eltávolítás az állandó helyszínről
- Információkezelés
 - A besorolás és a címzettek rendszeres értékelése
 - Archiválás
 - Törlés és megsemmisítés

IV. MELLÉKLET

AZ ETS ÉRZÉKENYSÉGI SZINTEK MEGHATÁROZÁSA

A.1. – A titkosság és az integritás szintjének meghatározása

A „titkosság”: az adatok, illetve az információs rendszer egészének vagy egy részének (például algoritmusok, programok és dokumentáció) olyan bizalmas jellege, amelyhez csak felhatalmazott személyek, szervek és eljárások révén lehet hozzáférni.

Az „integritás”: olyan garancia, hogy az információs rendszert és a feldolgozott adatokat csak szándékos és jogszerű intézkedés révén lehet módosítani, valamint hogy a rendszer pontosan és teljes mértékben a várt eredményt éri el.

Minden olyan ETS-információ, amely érzékenynek minősül, a titkosság aspektusára abból a szempontból kell figyelemmel lenni, hogy az adott információ közzétételének helye szerint az milyen potenciális hatást gyakorolna az üzleti szinten, illetve a titkosság aspektusára abból a szempontból kell figyelemmel lenni, hogy az adott információ nem szándékos módon történő módosítása, részleges vagy teljes megsemmisülése milyen potenciális hatást gyakorolna az üzleti szinten.

Az információ titkossági szintjének és az információs rendszer integritási szintjének meghatározása az A.2. szakaszban megadott meghatározott kritériumok alapján történik. Ezek a meghatározások lehetővé teszik az információk globális érzékenységi szintjének, az A.3. szakaszban megadott táblázat segítségével történő értékelését.

A.2. – A titkosság és az integritás szintjének meghatározása

A.2.1. – „alacsony szint”

Alacsony szintűnek kell meghatározni az ETS-re vonatkozó minden olyan információt, amelynek illetéktelen személyek részére történő közzététele és/vagy integritásának elvesztése a Felek vagy más intézmények számára következképpen olyan mérsékelt kárt okozna, amely valószínűleg:

- mérsékeltén érintené a politikai és diplomáciai kapcsolatokat;
- helyi szinten negatívan alakítaná a Felek vagy más intézmények imázsát vagy jó hírnevét;
- magánszemélyeknek kellemetlenséget okozna;
- befolyásolná a személyzet morálját/termelékenységét;
- korlátozott mértékben magánszemélyek vagy vállalkozások számára pénzügyi veszteséget okozna, illetve jogosulatlan nyereséget vagy előnyt biztosítana;
- mérsékeltén érintené a Felek szakpolitikáinak eredményes kidolgozását vagy működését;
- mérsékeltén érintené a Felek megfelelő irányítását és működését.

A.2.2. – „Közepes szint”

Közepes szintűként kell meghatározni az ETS-re vonatkozó minden olyan információt, amelynek illetéktelen személyek részére történő közzététele és/vagy integritásának elvesztése a Felek vagy más intézmények számára következképpen olyan kárt okozna, amely valószínűleg:

- kellemetlenséget okozna a politikai és diplomáciai kapcsolatokban;
- kárt okozna a Felek vagy más intézmények imázsában vagy jó hírnevében;
- magánszemélyeknek nehézségeket okozna;
- a személyzet moráljának vagy termelékenységének ebből következő csökkenését okozná;
- kellemetlenséget okozna a Felek vagy más intézmények számára a más partnerekkel folytatott kereskedelmi vagy általános szakpolitikai tárgyalások során;
- magánszemélyek vagy vállalkozások számára pénzügyi veszteséget okozna, illetve jogosulatlan nyereséget vagy előnyt biztosítana;
- befolyásolná a bűncselekmények nyomozását;
- megsértené az információk titkosságára vonatkozó jogi vagy szerződéses kötelezettségeket;
- érintené a Felek szakpolitikáinak kidolgozását vagy működését;
- érintené a Felek megfelelő irányítását és működését.

A.2.3. – „Magas szint”

Magas szintűként kell meghatározni az ETS-re vonatkozó minden olyan információ, amelynek illetéktelen személyek részére történő közzététele és/vagy integritásának elvesztése a Felek vagy más intézmények számára következésképpen olyan katasztrofális és/vagy elfogadhatatlan kárt okozna, amely valószínűleg:

- ártana a diplomáciai kapcsolatoknak;
- magánszemélyeknek jelentős nehézségeket okozna;
- megnehezítené a Felek vagy más részt vevő erők operatív hatékonyságának vagy biztonságának fenntartását;
- magánszemélyek vagy vállalkozások számára pénzügyi veszteséget okozna, illetve jogosulatlan nyereséget vagy előnyt biztosítana;
- megsértené a harmadik felek által átadott információk titkosságának megőrzésére tett megfelelő kötelezettségvállalásokat;
- megsértené az információk közzétételeire vonatkozó törvényi korlátozásokat;
- bűncselekmények nyomozását akadályozná vagy azok elkövetését megkönnyítené;
- hátrányos helyzetbe hozná a Feleket a más partnerekkel folytatott kereskedelmi vagy általános szakpolitikai tárgyalások során;
- hátráltatná a Felek szakpolitikáinak eredményes kidolgozását vagy működését;
- veszélyeztetné a Felek megfelelő irányítását és működését.

A.3. – Az ETS-információk érzékenységi szintjének értékelése

A titkosság és az integritás szintjének az A.2. szakasz szerinti meghatározásai alapján az információk globális érzékenységi szintjének értékelését a következő táblázat segítségével kell megállapítani:

A titkosság szintjének meghatározása Az integritás szintjének meghatározása	Alacsony	Közepes	Magas
Alacsony	ETS korlátozott hozzáférésű információ	ETS érzékeny információ (vagy ETS korlátozott hozzáférésű információ (*))	ETS kritikus jelentőségű információ
Közepes	ETS érzékeny információ (vagy ETS korlátozott hozzáférésű információ (*))	ETS érzékeny információ (vagy ETS kritikus jelentőségű információ (*))	ETS kritikus jelentőségű információ
Magas	ETS kritikus jelentőségű információ	ETS kritikus jelentőségű információ	ETS kritikus jelentőségű információ

(*) A lehetséges eltéréseket eseti alapon kell értékelni.